

Środa, 26 lutego 2014 r.

P7_TA(2014)0163

Promowanie rozwoju za pomocą odpowiedzialnych praktyk biznesowych**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie promowania rozwoju za pomocą odpowiedzialnych praktyk biznesowych, w tym w odniesieniu do roli przemysłu wydobywczego w krajach rozwijających się (2013/2126(INI))**

(2017/C 285/12)

Parlament Europejski,

- uwzględniając deklarację z Addis Abeby w sprawie rozwoju i gospodarowania zasobami mineralnymi w Afryce przyjętą przez pierwszą konferencję ministrów Unii Afrykańskiej odpowiedzialnych za rozwój zasobów mineralnych w październiku 2008 r.,
 - uwzględniając wizję górnictwa afrykańskiego przyjętą przez szefów państw i rządów podczas posiedzenia na szczycie UA w lutym 2009 r.,
 - uwzględniając deklarację z Lusaki przyjętą na specjalnym szczycie Międzynarodowej Konferencji w sprawie Regionu Wielkich Jezior w sprawie zwalczania nielegalnej eksploatacji zasobów naturalnych w regionie Wielkich Jezior z dnia 15 grudnia 2010 r.⁽¹⁾,
 - uwzględniając plan działania na rzecz wdrożenia wizji górnictwa afrykańskiego przejętej przez drugą konferencję ministrów Unii Afrykańskiej odpowiedzialnych za rozwój zasobów mineralnych, która odbyła się w Addis Abebie w grudniu 2011 r.,
 - uwzględniając 10 zasad na rzecz uwzględnienia zarządzania ryzykiem w dziedzinie praw człowieka podczas negocjacji umów między państwami i inwestorami, zaproponowanych przez specjalnego przedstawiciela Sekretarza Generalnego na 17. sesji Rady Praw Człowieka ONZ w maju 2011 r.,
 - uwzględniając wytyczne OECD dotyczące należytej staranności dla odpowiedzialnych łańcuchów dostaw minerałów z obszarów dotkniętych konfliktem i obszarów wysokiego ryzyka, które zawierają szczegółowe zalecenia na rzecz poszanowania praw człowieka przez przedsiębiorstwa oraz unikania finansowania konfliktów w związku z praktykami uzyskiwania dostaw⁽²⁾,
 - uwzględniając międzynarodową normę przejrzystości EITI, która nakłada na rządy wymóg publikowania szczegółów dotyczących ich dochodów pochodzących z zasobów naturalnych,
 - uwzględniając deklarację grupy G8 wydaną na szczycie w Lough Erne w czerwcu 2013 r., w której szefowie państw i rządów ponownie podkreślili znaczenie przejrzystego i odpowiedzialnego gospodarowania zasobami naturalnymi i ich łańcuchem dostaw⁽³⁾,
 - uwzględniając oświadczenie końcowe grupy G-20 opublikowane w dniu 6 września 2013 r., w którym przywódcy światowi wyrazili poparcie dla Inicjatywy przejrzystości w branżach wydobywczych (EITI),
 - uwzględniając art.48 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju (A7-0132/2014),
- A. mając na uwadze, że w wielu krajach rozwijających się wydobywanie zasobów naturalnych ma znaczny udział w PKB, a także często przynosi większość dochodów z zagranicznej wymiany handlowej i inwestycji zagranicznych;

⁽¹⁾ <http://www.oecd.org/corporate/mne/47143500.pdf>

⁽²⁾ <http://www.oecd.org/daf/inv/mne/GuidanceEdition2.pdf>

⁽³⁾ <https://www.gov.uk/government/publications/g8-lough-erne-declaration/g8-lough-erne-declaration-html-version>

Środa, 26 lutego 2014 r.

- B. mając na uwadze, że Afryka posiada jedną z największych na świecie rezerw minerałów, oraz mając na uwadze, że zyski pochodzące z wydobycia zasobów mineralnych Afryki należy przeznaczyć na osiągnięcie milenijnych celów rozwoju, likwidację ubóstwa oraz osiągnięcie szybkiego, szeroko zakrojonego rozwoju i wzrostu społeczno-ekonomicznego; mając jednak na uwadze, że państwa afrykańskie muszą w dalszym ciągu opracowywać i wdrażać spójne strategie, które pozwolą przekształcić eksploatację zasobów naturalnych w siłę napędową rozwoju gospodarczego i dywersyfikacji gospodarczej;
- C. mając na uwadze, że zasoby naturalne mogą stanowić istotny napęd wzrostu gospodarczego i rozwoju społecznego, o ile dochodami gospodaruje się prawidłowo i w przejrzysty sposób;
- D. mając na uwadze, że spory o ropę naftową, gaz, minerały, drewno i inne zasoby naturalne zajmują drugie miejsce jako źródło konfliktów na świecie; mając na uwadze, że konkurencja o zasoby, takie jak grunty i woda, roślinie i powoduje zaostrzenie obecnych konfliktów lub wywołuje nowe; mając na uwadze, że nieodpowiednie gospodarowanie gruntami i zasobami naturalnymi pogarsza dodatkowo degradacja środowiska, wzrost liczebności populacji i zmiana klimatu;
- E. mając na uwadze, że państwa bogate w zasoby naturalne, paradoksalnie, są często w dużo gorszej sytuacji niż inne państwa (zjawisko klątwy surowcowej), a kontrola nad minerałami, ich eksploatacja, handel nimi i ich opodatkowanie w niektórych przypadkach przyczyniają się do występowania konfliktów zbrojnych (problem minerałów z regionów ogarniętych konfliktami);
- F. mając na uwadze, że korzyści osiągnięte z górnictwa przez lokalne społeczności często nie są wymierne lub przewyższają je znacząco negatywne skutki społeczne i środowiskowe; mając na uwadze, że dzięki lepszemu zarządzaniu i większej przejrzystości władze lokalne lub krajowe mogą zwiększyć korzyści osiągnięte z górnictwa przez lokalne społeczności, pozwalając jednocześnie zneutralizować ewentualne negatywne skutki społeczne i środowiskowe;
- G. mając na uwadze, że oceny oddziaływania na środowisko i oceny skutków społecznych odgrywają ważną rolę w ochronie praw rdzennej ludności w rejonach górniczych;
- H. mając na uwadze, że w 2008 r. Bank Światowy oszacował, iż 90 % wydobycia minerałów w Demokratycznej Republice Konga wykonują górnicy działający na małą skalę, którzy nie są zarejestrowani i pracują na odległych i niebezpiecznych obszarach kontrolowanych przez grupy zbrojne;
- I. mając na uwadze, że działalność wydobywczą prowadzona na niewielką skalę stanowi istotne źródło zatrudnienia, szczególnie na obszarach wiejskich; mając na uwadze, że sformalizowanie tradycyjnej działalności wydobywczej i działalności wydobywczej prowadzonej na niewielką skalę jest niezbędne do pobudzenia przedsiębiorczości na szczeblu lokalnym i krajowym, poprawy warunków życia oraz osiągania zintegrowanego rozwoju społecznego i gospodarczego obszarów wiejskich; mając jednak na uwadze, że nieformalny charakter tradycyjnej działalności wydobywczej i działalności wydobywczej prowadzonej na niewielką skalę w Afryce czyni z niej łatwy łup dla przestępczości zorganizowanej i organizacji paramilitarnych oraz wiąże się z szeregiem wyzwań, takich jak praca dzieci, co uniemożliwia osiągnięcie pełnego potencjału rozwojowego;
- J. mając na uwadze, że przemysł wydobywczy powinien umożliwiać rozwój dziedzin technologicznych i cechujących się innowacyjnością oraz przynosić rozwiązania w zakresie efektywnego gospodarowania zasobami, efektywności energetycznej, ekoprojektu, polepszenia wyników, recyklingu i gospodarki obieguowej, mogące przynieść korzyść zarówno krajom rozwijającym się, jak i krajom rozwiniętym;
- K. mając na uwadze, że wizja górnictwa afrykańskiego oferuje ramy bardziej spójnej i silniejszej integracji sektora z gospodarką i społeczeństwem kontynentu;
- L. mając na uwadze, że przypadki naruszenia praw człowieka są rozpowszechnione w przemyśle wydobywczym i obejmują pracę dzieci, przemoc seksualną, zaginięcia osób, naruszenie prawa do czystego środowiska naturalnego, utratę ziem i środków utrzymania bez negocjacji i bez należytego odszkodowania, przymusowe wysiedlenia oraz bezczeszczenie miejsc kultu lub miejsc o znaczeniu kulturowym;
- M. mając na uwadze, że głównymi problemami pozostają: przymusowa praca oraz brak zgody na tworzenie związków zawodowych i na prawa do rokowań zbiorowych; mając ponadto na uwadze, że ogromnym powodem do zaniepokojenia są często wyjątkowo niskie standardy w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa – lub ich brak – szczególnie w kopalniach działających na niewielką skalę, które często funkcjonują w bardzo niebezpiecznych warunkach;

Środa, 26 lutego 2014 r.

- N. mając na uwadze, że odpowiedzialność za poszanowanie praw człowieka stanowi ogólną normę, której przestrzegania oczekuje się od wszystkich przedsiębiorstw, bez względu na miejsce prowadzenia działalności, co przypomniano w wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka opracowanych przez specjalnego przedstawiciela Sekretarza Generalnego ONZ ds. respektowania praw człowieka przez korporacje transnarodowe i inne przedsiębiorstwa, Johna Ruggiego; mając na uwadze, że istnieje jednak zbyt mała zgodność co do konkretnych następstw takiej odpowiedzialności, a postępy na rzecz jej wszechstronnego poszanowania poważnie ogranicza również brak skutecznych mechanizmów monitorowania, sprawozdawczości, weryfikacji i rozliczalności;
- O. mając na uwadze, że rozpowszechnienie kodeksów postępowania, norm i systemów certyfikacji o różnym zakresie tematycznym w dziedzinie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw utrudnia lub uniemożliwia dokonywanie ocen, porównań lub weryfikacji; mając na uwadze, że takie rozpowszechnienie ma wiele źródeł, w tym niedostateczne zobowiązanie na rzecz realizacji skutecznej polityki społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw oraz szukanie dróg na skróty przez przedsiębiorstwa, które chcą być postrzegane jako prowadzące działalność w sposób odpowiedzialny wobec społeczeństwa i środowiska;
- P. mając na uwadze, że najwyższe znaczenie dla zwiększenia skuteczności i osiągnięcia równości w dziedzinie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw ma odejście od obecnego systemu swobodnego wyboru, w ramach którego przedsiębiorstwa wybierają kodeksy i normy według własnych preferencji, na rzecz wspólnych norm ogólnobranżowych;
- Q. mając na uwadze, że pseudoekologiczny marketing – tj. kreowanie wrażenia rzekomo pozytywnych działań środowiskowych w celu wprowadzenia w błąd opinii publicznej i odwrócenia uwagi od praktyk szkodliwych dla środowiska – wprowadza w błąd konsumentów, ogół społeczeństwa i organy regulacyjne jeśli chodzi o wyniki w zakresie ochrony środowiska i utrudnia odpowiedzialne prowadzenie działalności biznesowej, i z tych względów należy go zwalczać; mając na uwadze, że w ogólniejszym ujęciu przedsiębiorstwa wykorzystujące społeczną odpowiedzialność przedsiębiorstw jako narzędzie marketingowe muszą dopilnować, aby wszelkie formułowane zapewnienia były zgodne z prawdą;
- R. mając na uwadze, że w zamyśle wdrażanie EITI ma zwiększać przejrzystość gospodarowania dochodem w celu ograniczenia potencjału korupcji i umożliwienia sprawiedliwego podziału korzyści;
- S. mając na uwadze, że choć wiele państw afrykańskich w ostatnich dwudziestu latach przeprowadziło liberalizację gospodarczą, handlową i inwestycyjną, nie osiągnęły one znaczącej dywersyfikacji gospodarczej, a gospodarki w tych państwach są najczęściej mniej zróżnicowane i raczej skoncentrowane na przykład na wywozie minerałów i produktów rolnych o małej wartości dodanej, przy czym w obydwu przypadkach występuje wysoka podatność na zmiany cen zewnętrznych; mając na uwadze, że obecnie wszystkie starania należy skupić na większej dywersyfikacji gospodarczej, tj. mniejszym uzależnieniu od przemysłu wydobywczego lub od wywozu produktów rolnych;
- T. mając na uwadze, że w deklaracji z Addis Abeby w sprawie rozwoju i gospodarowania zasobami mineralnymi w Afryce wzywa się kraje afrykańskie do dopilnowania, aby umowy o partnerstwie gospodarczym i ogólne negocjacje WTO nie ograniczały krajowej polityki rozwoju i aby liberalizacja handlu, która może umocnić zależność krajów afrykańskich o niskim dochodzie od surowców, nie powodowała efektu „lock-in”;
- U. mając na uwadze, że od czasu reform górnictwa, przeprowadzonych w latach 1980. pod egidą Banku Światowego, Ameryka Łacińska dąży do umocnienia roli instytucji publicznych, skupiając się na krajowych priorytetach i celach rozwoju gospodarczego;
- V. mając na uwadze powszechne stosowanie podatków wywozowych, chociaż regionalne umowy handlowe oraz umowy o partnerstwie gospodarczym realizowane przez UE zakazują ich stosowania;
- W. mając na uwadze, że niektóre państwa AKP niepokoją się, że ograniczenia w stosowaniu podatków wywozowych przewidziane w umowach o partnerstwie gospodarczym mogą im utrudnić przesuwanie się w górę łańcucha wartości;
- X. mając na uwadze, że korupcja i mało przejrzyste umowy są rozpowszechnione w przemyśle wydobywczym;
- Y. mając na uwadze, że globalny charakter nowoczesnych łańcuchów dostaw oznacza, że zasoby naturalne, które podsyły niektóre z najbardziej brutalnych konfliktów na świecie, są kupowane i sprzedawane na rynku międzynarodowym, w tym przez przedsiębiorstwa prowadzące działalność w UE;

Środa, 26 lutego 2014 r.

- Z. mając na uwadze, że wysiłki podejmowane dobrowolnie przez przedsiębiorstwa, aby uniknąć finansowania konfliktów w regionach wydobywania minerałów, choć przyjmowane z zadowoleniem, nie zawsze były skuteczne;
- AA. mając na uwadze, że w sekcji 1502 amerykańskiej ustawy Dodd-Franka z 2010 r. przedsiębiorstwa zarejestrowane w amerykańskiej Komisji Papierów Wartościowych i Giełd (SEC), w tym przedsiębiorstwa europejskie, obowiązują wymóg należytej staranności przy określaniu, czy ich produkty zawierają minerały, które posłużyły do sfinansowania grup zbrojnych w Demokratycznej Republice Konga; mając na uwadze, że w załączonej decyzji SEC przywołała wytyczne OECD jako wiarygodny standard należytej staranności dla przedsiębiorstw stosujących przepisy ustawy;
- AB. mając na uwadze, że starania na rzecz zakończenia konfliktu poprzez zapobieganie uzyskiwaniu dochodów z tradycyjnej działalności wydobywczej przez grupy zbrojne były stosunkowo skuteczne w odniesieniu do diamentów, jednak potrzebna jest intensyfikacja wysiłków na rzecz utworzenia solidnych ram prawnych i instytucjonalnych w odniesieniu do takiej działalności wydobywczej, poza Międzynarodową Konferencją w sprawie Regionu Wielkich Jezior (ICGLR);

Górnictwo a zrównoważony rozwój

1. z zaniepokojeniem stwierdza, że niezrównoważone górnictwo może powodować znaczne szkody społeczne i dla środowiska naturalnego, szczególnie w Afryce;
2. podkreśla, że globalny wzrost cen towarów, podsycany przez popyt w gospodarkach wschodzących, stanowi wielką szansę dla krajów rozwijających się o bogatych zasobach, szczególnie w Afryce, na zwiększenie swoich dochodów i przeznaczenie ich na rozwój, w interesie swojej ludności; popiera politykę krajową zmierzającą w tym kierunku; zwraca uwagę, że reformy ustawodawcze i regulacyjne mają często zasadnicze znaczenie i podkreśla, że umowy handlowe i inwestycyjne nie powinny ograniczać niezbędnej swobody politycznej;
3. podkreśla, że poza generowaniem dochodów rządowych, które można przeznaczyć na rozwój, przemysł wydobywczy powinien przyczynić się do rozwoju dzięki powiązaniom z lokalną gospodarką, na przykład przez zatrudnienie i szkolenie ludności lokalnej, zakup lokalnych towarów i usług, przetwarzanie minerałów w miejscu wydobywania oraz zaangażowanie w wysiłki na rzecz rozwoju lokalnego przemysłu, który opiera się na przetworzonych i nieprzetworzonych materiałach stanowiących wsad lub który może w inny sposób skorzystać na obecności przedsiębiorstw wydobywczych; wzywa państwa członkowskie Unii Afrykańskiej do systematycznego wdrażania swojej wizji górnictwa afrykańskiego; jest przekonany, że może to istotnie przyspieszyć postępy w kierunku osiągnięcia milenijnych celów rozwoju; w tym celu podkreśla konieczność promowania zasad zrównoważonego rozwoju opartych na górnictwie odpowiedzialnym pod względem skutków społecznych i dla środowiska;
4. wzywa kraje rozwijające się do usprawnienia prowadzonej współpracy regionalnej, rozwinięcia i przyjęcia wspólnych norm społecznych, w dziedzinie zdrowia i bezpieczeństwa oraz ochrony środowiska, a także norm w sektorze górnictwa, w tym dotyczących tradycyjnej działalności wydobywczej i działalności wydobywczej prowadzonej na niewielką skalę;
5. podkreśla konieczność przyjęcia podejścia międzynarodowego i regionalnego w kwestii ograniczenia nielegalnej eksploatacji zasobów naturalnych; zachęca kraje rozwijające się, aby poczyniły kroki na rzecz sformalizowania sektora tradycyjnej działalności wydobywczej i działalności wydobywczej prowadzonej na niewielką skalę, aby poprawić warunki życia, zagwarantować płace zapewniające utrzymanie na minimalnym poziomie oraz włączyć ten sektor do gospodarki krajowej i gospodarki obszarów wiejskich, przy jednoczesnym przeznaczeniu na ten cel łatwo dostępnego wsparcia finansowego i technicznego oraz przy zapewnieniu systemu prawnego, który zapewniłby podmiotom prowadzącym tradycyjną działalność wydobywczą i działalność wydobywczą prowadzoną na niewielką skalę wystarczającą ilość gruntów i bezpieczeństwo tytułu własności; wzywa UE do udzielenia wsparcia krajom rozwijającym się w podnoszeniu zdolności lokalnych do prowadzenia systemów śledzenia i certyfikacji przed wprowadzeniem zakazów przewożenia minerałów niezgodnych z wymogami;
6. podkreśla starania Unii w zakresie wspierania dalszego rozwoju instytucjonalnego i budowania potencjału rządów państw przyjmujących, tak aby stworzyć niezbędne ramy instytucjonalne i ramy prawne do gospodarowania dochodami uzyskiwanymi przez przemysł wydobywczy oraz dokonywania podziału tych dochodów w przejrzysty i skuteczny sposób; kładzie również nacisk na partnerstwa rozwijane między UE a Afrykańskim Bankiem Rozwoju; w szczególności wzywa UE, aby priorytetowo traktowała udzielanie pomocy w opracowywaniu przepisów i polityki opodatkowania, tak aby zmaksymalizować korzyści osiągnięte na szczeblu lokalnym i krajowym w związku z rozwojem przemysłu wydobywczego, prowadząc do tworzenia lokalnych miejsc pracy, otrzymywania płacy zapewniającej utrzymanie na minimalnym poziomie dla pracowników i ich rodzin oraz zacieśnienia powiązań między małymi i średnimi przedsiębiorstwami a łańcuchem dostaw w związku z rozwojem przemysłu wydobywczego;
7. podkreśla, że zgodnie z zasadą własności, społeczności lokalne powinny być zaangażowane w planowanie i opracowywanie projektów dotyczących zasobów naturalnych, które powinny podlegać ocenie w ramach lokalnych łańcuchów dostaw oraz zatrudnienia społeczności lokalnej;

Środa, 26 lutego 2014 r.

8. uważa, że w kontekście rozwoju przemysłu wydobywczego zasadnicze znaczenie ma uznanie i zagwarantowanie tradycyjnych praw i kultur rdzennej ludności oraz zapewnienie jej wczesnego i świadomego uczestnictwa;
9. podkreśla konieczność zapewnienia ofiarom naruszenia prawa socjalnego i prawa w dziedzinie ochrony środowiska przez przedsiębiorstwa wielonarodowe skutecznego dostępu do wymiaru sprawiedliwości;
10. podkreśla, że w kontekście, w którym krajowe regulacje w krajach rozwijających się są często nieodpowiednie, by chronić prawa człowieka przed naruszeniami ze strony przedsiębiorstw, ramy ochrony, poszanowania i działań naprawczych ONZ zapewniają kompleksowy i użyteczny zbiór zasad z myślą o przestrzeganiu praw człowieka przez przedsiębiorstwa i o ochronie tych praw;
11. zwraca się o skuteczne wdrażanie afrykańskiej karty praw człowieka, która zawiera przepisy dotyczące dysponowania majątkiem i zasobami naturalnymi oraz zasady odpowiedniej rekompensaty;
12. zwraca się do krajów rozwijających się o ratyfikację konwencji i instrumentów w dziedzinie praw człowieka, odnoszących się do sektora minerałów, a następnie o ich wdrożenie, m.in. poprzez upoważnienie publicznych instytucji zajmujących się problematyką praw człowieka do monitorowania egzekwowania norm praw człowieka w górnictwie oraz poprzez opracowanie narzędzi i metodologii włączania kwestii zdrowia i praw człowieka do procedur oceny skutków;
13. z zaniepokojeniem stwierdza, że zdaniem Johna Ruggiego, specjalnego sprawozdawcy ONZ ds. sytuacji praw człowieka, około dwóch trzecich przypadków naruszenia praw człowieka przez przedsiębiorstwa ma miejsce w sektorze ropy naftowej, gazu i górnictwa; podkreśla, że zgodnie z międzynarodowymi i europejskimi przepisami w dziedzinie praw człowieka państwa członkowskie UE i wspólnota międzynarodowa mają obowiązek dopilnowania, aby przedsiębiorstwa podlegające ich jurysdykcji nie naruszały praw człowieka ani nie przyczyniały się, pośrednio lub bezpośrednio, do takiego naruszenia praw człowieka w ramach prowadzonej działalności;
14. wyraża również zaniepokojenie warunkami pracy w sektorze wydobywania na niewielką skalę, w którym zatrudnienie jest niepewne, dalekie od zgodności z międzynarodowymi i krajowymi normami pracy oraz w którym szacowana skala wypadków przy pracy jest sześć- lub siedmiokrotnie wyższa niż w większych przedsiębiorstwach; wzywa rządy krajów rozwijających się oraz przedsiębiorstwa wydobywcze do wdrożenia podstawowych norm pracy określonych w konwencjach MOP, w tym konwencji dotyczącej bezpieczeństwa i zdrowia w kopalniach, aby zapewnić godne i bezpieczne warunki pracy wszystkim pracownikom kopalni;
15. wzywa państwa członkowskie UE do zwiększenia pomocy w zwalczaniu pracy dzieci w górnictwie oraz we wspieraniu przedsięwzięć MOP w zakresie stwarzania szans edukacyjnych i alternatywnych perspektyw generowania dochodu, tak aby odsunąć dzieci od pracy w górnictwie;
16. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że międzynarodowe instytucje finansowe opracowały metody pozwalające dopilnować, aby inwestorzy w sektorze wydobywania minerałów przeprowadzali ocenę oddziaływania na środowisko oraz ocenę skutków społecznych; stwierdza jednak, że w związku z ograniczeniami zasobów finansowych i ludzkich problemem pozostaje tworzenie zdolności w krajach rozwijających się, które pozwoliłyby zapewnić stosowanie tych wymogów; wzywa zatem UE do udzielania większego wsparcia technicznego, aby umożliwić krajom rozwijającym się wprowadzenie praktyki systematycznego przeprowadzania oceny ryzyka społecznego oraz ryzyka dla zdrowia i środowiska, wraz z przepisami dotyczącymi skutecznego zaangażowania społecznego;
17. podkreśla rolę Grupy Banku Światowego w opracowywaniu odpowiedzialnych praktyk biznesowych; przypomina o potrzebie poprawy sposobu rozpowszechniania i stosowania wiedzy o ustanawianiu instytucji, które troszczą się o większą uczciwość, oraz udostępniania informacji i środków działania obywatelom, tak aby rządy były wydajniejsze i w większym stopniu uwzględniały ich potrzeby;
18. zwraca się do władz o zakazanie poszukiwania i wydobywania minerałów w parkach narodowych i obiektach z listy światowego dziedzictwa kulturalnego oraz wzywa przedsiębiorstwa, aby zobowiązały się do niepodejmowania tego rodzaju poszukiwania i wydobywania;
19. uważa, że przemysł wydobywczy mógłby i powinien się znacząco przyczynić do ograniczenia zmiany klimatu dzięki transferowi technologii i odpowiedzialnemu inwestowaniu; podkreśla, że duże przedsiębiorstwa wydobywcze mogłyby potencjalnie udostępnić wiedzę fachową w zakresie zmniejszenia emisji małym i średnim przedsiębiorstwom w sektorze górnictwa; ponawia wezwanie, aby UE dążyła do zawarcia porozumień w zakresie finansowania działań związanych z klimatem, transferu technologii oraz tworzenia zdolności, a także zwiększenia pomocy dla krajów rozwijających się na rzecz ograniczenia emisji CO₂;

Środa, 26 lutego 2014 r.

20. podkreśla, że potrzebne są rygorystyczne przepisy prawa europejskiego w zakresie ujawniania przez niektóre duże przedsiębiorstwa informacji innych niż finansowe, w tym zobowiązania przedsiębiorstw do przeprowadzania badania due diligence opartego na ocenie ryzyka, z uwzględnieniem całego łańcucha dostaw;

Rola sektora prywatnego

21. wzywa do skutecznego wdrożenia deklaracji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej podstawowych zasad i praw w pracy, wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych, inicjatywy ONZ Global Compact oraz wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka przy pomocy wspólnych mechanizmów ogólnobranżowych;

22. wzywa ESDZ i Komisję do dopilnowania, aby urzędnicy odpowiedzialni za wymianę handlową UE pracujący w delegaturach UE byli regularnie szkoleni w zakresie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw;

23. wzywa Komisję, aby aktywnie wspierała odpowiedzialne prowadzenie działalności gospodarczej wśród przedsiębiorstw unijnych działających za granicą, gwarantując ściśle przestrzeganie wszystkich obowiązków prawnych, w szczególności międzynarodowych norm i przepisów w dziedzinie praw człowieka, prawa pracy i ochrony środowiska;

24. podkreśla, że zakres tematyczny różnych systemów wdrażania społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw jest często wybiórczy, co odnosi się też do kwestii społecznych i dotyczących ochrony środowiska; uważa, że takie fragmentaryczne podejście jest szkodliwe dla oceny ogólnych zrównoważonych wyników przedsiębiorstwa; uważa, że podczas gdy takie ogólne ramy pozwoliły rozwinąć wspólne zrozumienie i język zasad społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw, powinny one również stanowić podstawę wspólnych, ogólnobranżowych i międzynarodowych norm definiujących odpowiedzialne praktyki biznesowe;

25. podkreśla również, że inicjatywy w zakresie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw nie zwalniają rządów z odpowiedzialności za zapewnienie swoim obywatelom podstawowej infrastruktury i innych dóbr publicznych, ale że powinny one raczej stanowić ich uzupełnienie;

Międzynarodowe systemy wymiany handlowej i inwestycji

26. wzywa UE, aby wykorzystała swoje stosunki handlowe i inwestycyjne z kluczowymi państwami partnerskimi (np. z USA, Chinami, Japonią, Brazylią i Indiami) w celu wsparcia dialogu na temat społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw; wzywa również UE do przeprowadzenia ocen wpływu proponowanych umów handlowych na zrównoważony rozwój przed przejściem do fazy negocjacji; wzywa, aby traktaty inwestycyjne pobudzały pozytywne praktyki w zakresie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw oraz sprawozdawczości;

27. podkreśla, że umowy handlowe powinny traktować z poszanowaniem konieczność dywersyfikacji gospodarki i rozwoju technologicznego w krajach rozwijających się;

28. uznaje znaczenie bezpośrednich inwestycji zagranicznych dla rozwoju przemysłu, zauważając jednocześnie, że nazbyt sprzyjające warunki dla bezpośrednich inwestycji zagranicznych w sektorze górnictwa stworzone przez kraje rozwijające się w latach osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych dwudziestego wieku w połączeniu ze złym zarządzaniem na szczeblu krajowym, korupcją, brakiem rozliczalności oraz niedostatecznymi uregulowaniami uniemożliwiły im sprawiedliwy udział w zyskach osiągniętych z eksploatacji swoich zasobów naturalnych niezwykle potrzebnych do osiągnięcia rozwoju społecznego i gospodarczego;

29. podziela obawy specjalnego przedstawiciela ONZ ds. biznesu i praw człowieka, że obecne metody chronienia praw inwestorów w umowach i porozumieniach międzynarodowych ograniczają możliwości państw w zakresie ochrony praw człowieka; podkreśla potrzebę zachowania równowagi między prawami inwestorów a zobowiązaniami w zakresie zrównoważonego rozwoju ludzkiego;

30. stanowczo wzywa UE i jej państwa członkowskie do wdrożenia 10 zasad specjalnego przedstawiciela ONZ ds. biznesu i praw człowieka zmierzających do uwzględnienia kwestii zarządzania ryzykiem w zakresie praw człowieka w negocjowaniu umów inwestycyjnych między państwami a inwestorami, tak aby klauzule stabilizacyjne nie ograniczały ochrony i poszanowania praw człowieka; wzywa UE do wspierania rozwoju zdolności krajów rozwijających się do prowadzenia negocjacji oraz wdrażania klauzul dotyczących praw człowieka i zrównoważonego rozwoju w umowach inwestycyjnych;

Środa, 26 lutego 2014 r.

31. podkreśla, że politykę przemysłową wyróżniają wymogi zmierzające, przykładowo, do zacieśnienia powiązań między inwestorami zagranicznymi a lokalnymi producentami; podkreśla, że umowy inwestycyjne powinny umożliwić korzystanie z wkładu lokalnego lub stosowanie wymogów w zakresie transferu technologii, aby zachęcić firmy zagraniczne do tworzenia wielokierunkowych powiązań oraz do wspierania rozwoju gospodarczego państwa przyjmującego;
32. zachęca kraje afrykańskie do czynienia postępów w staraniach na rzecz integracji regionalnej, tak aby usunąć niektóre wewnątrzafrykańskie przeszkody w uprzemysłowieniu opartym na wydobywaniu minerałów;
33. podkreśla, że system WTO dopuszcza stosowanie podatków wywozowych, które mogą stanowić element strategii politycznej sprzyjającej rozwojowi krajowego przemysłu produkcyjnego i przetwórczego;

Czerpanie korzyści z dochodów

34. wzywa UE, aby udzielała wsparcia krajom rozwijającym się w negocjowaniu umów inwestycyjnych, które przyniosą zrównoważone korzyści społeczne i poprawę warunków społeczno-gospodarczych; podkreśla, że przez wywieranie nacisku na rządy krajów rozwijających się, aby obniżyły swoje podatki i opłaty licencyjne, przedsiębiorstwa wydobywcze skutecznie osłabiają zdolności fiskalne państwa, podczas gdy, przeciwnie, eskalacja taryfowa stosowana przez UE wobec gotowych towarów utrudnia krajom rozwijającym się, które są producentami surowców, przetwarzanie i produkcję towarów o wartości dodanej na eksport;
35. podkreśla potrzebę negocjowania i wdrażania traktatów podatkowych z krajami rozwijającymi się, aby zapewnić opłacanie przez przedsiębiorstwa wielonarodowe należnej części podatków; wzywa ogólnie UE do udzielania większego wsparcia krajom rozwijającym się w przeprowadzaniu reform podatków oraz usprawnienia administracji skarbowej, aby umożliwić odpowiednie pozyskiwanie zysków z minerałów, gospodarowanie nimi i ich podział, a także do prac na rzecz wprowadzenia umów handlowych znoszących eskalację taryfową w stosunku do wybranych wyrobów gotowych, która może ograniczyć przetwarzanie i produkcję towarów o wartości dodanej opartych na minerałach, w ten sposób utrudniając krajom rozwijającym się realizację strategii dywersyfikacji gospodarczej;
36. podkreśla, że nielegalny przepływ kapitału z Afryki jest związany z poufnością umów na wydobywanie i systemów podatkowych; uważa zatem, że walka z unikaniem opodatkowania oraz z korzystaniem z rajów podatkowych powinna pozostać czołowym priorytetem;
37. wyraża niepokój z powodu sposobu, w jaki przedsiębiorstwa wydobywcze mogą uzyskiwać koncesje, oraz z powodu problemów, jakie może to spowodować, takich jak wywłaszczanie, pozbawianie ludzi środków utrzymania oraz problemy związane z prawami użytkownika i prawami do gruntów; wzywa władze do wyznaczenia obszarów, na których udzielanie koncesji byłoby zakazane, takich jak tereny objęte prawnie ochroną środowiska lub o dużej koncentracji tradycyjnego górnictwa oraz do uczynienia tego przed udzieleniem koncesji, aby uniknąć niepotrzebnego niepokoju i problemów w stosunkach z lokalnymi społecznościami oraz przedsiębiorstwami wydobywczymi; ponadto wzywa władze do stworzenia możliwości organizowania konsultacji z lokalnymi społecznościami, odpowiedniej oceny wniosków o koncesję, monitorowania obszarów i oceny oddziaływania górnictwa przed wydawaniem koncesji; wzywa władze do dopilnowania, aby koncesje na prowadzenie tradycyjnej działalności wydobywczej zostały sformalizowane i były należycie uznawane przez państwa, również w przypadku gdy państwa rozwijają przemysł wydobywczy;
38. przyjmuje z zadowoleniem niedawny przegląd dyrektywy o rachunkowości i dyrektywy w sprawie przejrzystości, w którym wprowadzono obowiązek sprawozdawczości w zakresie płatności dokonywanych przez przemysł wydobywczy i przemysł pozyskiwania drewna na rzecz władz państwowych; apeluje do państw członkowskich o szybkie wdrożenie tych dyrektyw; wzywa, aby zgromadzone dane o dochodzie były podawane do wiadomości w możliwie otwartej i dostępnej formie;
39. wzywa władze do zapewnienia tego, aby licencje wydobywcze i inne zasoby były sprzedawane lub udzielane na podstawie otwartych i przejrzystych procedur przetargowych; wzywa władze do publikowania umów wraz z załącznikami, map oraz wszelkich szczegółów finansowych jako środka zapobiegania korupcji; wzywa władze i zainteresowane przedsiębiorstwa do sporządzenia pełnego wykazu przedsiębiorstw wydobywczych, szczególnie w odniesieniu do nowych transakcji oraz pełnego wykazu tych, którzy systematycznie osiągają korzyści z tych transakcji jako środka zapobiegania korupcji; wzywa władze i przedsiębiorstwa do zapewnienia tego, aby wszystkie płatności były podawane do wiadomości publicznej w łatwo dostępnej formie; wzywa UE, aby nałożyła na przedsiębiorstwa wydobywcze zarejestrowane w Europie wymóg publikowania wszelkich zawartych umów;

Środa, 26 lutego 2014 r.

40. wzywa władze do zbadania poważnych oskarżeń o korupcję w sektorze górnictwa oraz do ścigania, zamrożenia środków lub, w stosownych przypadkach, odmówienia zgody na przeprowadzenie transakcji; wzywa do przeprowadzenia ocen ryzyka korupcji z uwzględnieniem procesu konfiskaty majątku oraz jego sprzedaży, zaangażowania pojedynczych osób lub przedsiębiorstw jako pośredników przy odsprzedaży koncesji (zwłaszcza gdy wiadomo o stosunkach tych pośredników z rządzącymi), sprzedaży aktywów po zaniżonej cenie oraz sprzedaży aktywów bez przetargu (zwłaszcza gdy aktywa mają kluczowe znaczenie gospodarcze lub gdy normalną praktykę stanowią przetargi); wzywa władze do zapewnienia tego, aby nabywca końcowy tego majątku ponosił odpowiedzialność za pośredników, z którymi zawarł transakcję;

Zerwanie powiązań między konfliktami zbrojnymi a wydobywaniem minerałów

41. z niepokojem stwierdza, że eksploatacja zasobów naturalnych o wysokiej wartości, w tym ropy naftowej, gazu, minerałów i drewna, stanowi jedno z głównych źródeł konfliktów na świecie; uważa, że warunkiem powodzenia strategii zapobiegania konfliktom jest zajęcie się następującymi kwestiami: małym zaangażowaniem społeczności w proces rozwijania przemysłu wydobywczego; nienależytym podziałem korzyści; negatywnymi skutkami gospodarczymi, społecznymi i środowiskowymi; złym gospodarowaniem środkami; korupcją; rolą armii i rebeliantów; nieodpowiednimi instytucjonalnymi i prawnymi ramami zarządzania rozwojem przemysłu wydobywczego; oraz brakiem należytego uwzględnienia kwestii zasobów naturalnych w porozumieniach pokojowych;

42. odnosi się przychylnie do wizji górnictwa afrykańskiego, według której odpowiedzialny pod względem środowiskowym i społecznym, przejrzysty i sprzyjający włączeniu sektor górnictwa, niosący trwałe korzyści społecznościom, ma zasadnicze znaczenie dla zwalczania negatywnego wpływu sektora górnictwa i unikania konfliktów spowodowanych wydobywaniem surowców mineralnych; w tym kontekście zwraca się o to, aby w ramach przejrzystych i partycypacyjnych procesów sprawowania rządów na wszystkich szczeblach dokonano oceny środowiskowego i społecznego wpływu górnictwa;

43. podkreśla, że minerały z regionów ogarniętych konfliktami stanowią poważne wyzwanie dla praw człowieka; podkreśla, że dobre sprawowanie rządów, w tym należyte praktyki gospodarowania w odniesieniu do środowiska naturalnego, a także kontrola i poszanowanie norm społecznych, mają zasadnicze znaczenie dla przeciwdziałania problemowi minerałów z regionów ogarniętych konfliktami;

44. zwraca uwagę, że większość inicjatyw podejmowanych na skalę międzynarodową przeciwko konfliktom w regionach wydobywania minerałów sprzyja odpowiedzialnemu działaniu przedsiębiorstw, które dokonują zakupu minerałów, dzięki systemom certyfikacji hut; wzywa do włączenia odpowiednich aspektów praw człowieka do wszystkich programów certyfikacji, zgodnie z normami międzynarodowymi takimi jak te ustanowione w wytycznych OECD dotyczących należytej staranności dla odpowiedzialnych łańcuchów dostaw minerałów z obszarów dotkniętych konfliktem i obszarów wysokiego ryzyka;

45. podkreśla, że aby podejmowane obecnie inicjatywy dotyczące minerałów z regionów ogarniętych konfliktami pozwoliły na skuteczne zerwanie powiązań między konfliktami zbrojnymi a wydobywaniem minerałów oraz były zgodne z międzynarodowymi normami określonymi przez OECD, należy wprowadzić przepisy europejskie w celu uregulowania tych inicjatyw oraz działalności przedsiębiorstw w UE, które wykorzystują takie zasoby naturalne i handlują nimi; wzywa zatem Komisję do przedstawienia wiążących przepisów dotyczących minerałów z regionów ogarniętych konfliktami;

46. podkreśla, że regulacje unijne, które nakładają na przedsiębiorstwa wykorzystujące minerały i inne zasoby naturalne z obszarów dotkniętych konfliktem i obszarów wysokiego ryzyka oraz handlujące nimi obowiązek przeprowadzenia badania due diligence, zgodnie z wytycznymi OECD dotyczącymi należytej staranności dla odpowiedzialnych łańcuchów dostaw minerałów z obszarów dotkniętych konfliktem i obszarów wysokiego ryzyka, są niezbędne w celu uzupełnienia zmian wprowadzonych przez unijne dyrektywy w sprawie przejrzystości i dyrektywy o rachunkowości dotyczących ujawniania informacji finansowych i informacji innych niż finansowe przez duże przedsiębiorstwa, jak również przez przepisy ustawy Dodd-Franka dotyczące minerałów będących przyczyną konfliktów; uważa, że takie przepisy powinny w szczególności:

a) nakładać prawnie wiążący obowiązek na wszystkie przedsiębiorstwa działające na rynku wyższego szczebla w UE, które wykorzystują minerały i inne zasoby naturalne pochodzące z obszarów dotkniętych konfliktem i obszarów wysokiego ryzyka i handlują nimi, oraz na wszystkie przedsiębiorstwa działające na rynku niższego szczebla, które wprowadzają towar na rynek europejski, dotyczący przeprowadzenia badania due diligence w odniesieniu do łańcucha dostaw w celu zidentyfikowania i ograniczenia ryzyka finansowania konfliktów i naruszania praw człowieka;

Środa, 26 lutego 2014 r.

- b) opierać się na właściwych instrumentach międzynarodowych, w tym na Międzynarodowej karcie praw człowieka, dalej określonych w międzynarodowych traktatach i normach ochrony praw człowieka (takich jak zasady przewodnie ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka oraz ramy ochrony, poszanowania i działań naprawczych), w podstawowych traktatach Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP), w międzynarodowym prawie humanitarnym i prawie karnym oraz w wytycznych OECD dotyczących należytej staranności dla odpowiedzialnych łańcuchów dostaw minerałów z obszarów dotkniętych konfliktem i obszarów wysokiego ryzyka;
- c) mieć zastosowanie do wszystkich segmentów łańcucha dostaw oraz do wszystkich bez wyjątku zasobów naturalnych produkowanych na wszelkich obszarach dotkniętych konfliktami lub obszarach wysokiego ryzyka;
- d) opierać się na ocenie ryzyka, która wymaga od przedsiębiorstw przeprowadzenia oceny faktycznych i potencjalnych negatywnych skutków spowodowanych przez prowadzoną działalność oraz ograniczenia stwierdzonego ryzyka;
- e) przewidywać obowiązek przeprowadzania regularnych, niezależnych audytów oraz publicznego ujawnienia wysiłków związanych z należyłą starannością podejmowanych przez przedsiębiorstwa;
- f) zdefiniować wymogi oceny ryzyka przedsiębiorstwa oraz ram zarządzania;
- g) przewidywać mechanizm sankcji w razie niezastosowania się do wymogu przeprowadzenia badania due diligence w odniesieniu do łańcucha dostaw obciążonego ryzykiem;
- h) być porównywalne ze zobowiązaniami wynikającymi z ustawy Dodda-Franka, tak aby zgodność ze zobowiązaniami przewidzianymi przez UE w zakresie odpowiedzialnego pozyskiwania zasobów oznaczała automatycznie zgodność ze zobowiązaniami wynikającymi z prawa amerykańskiego;

47. podkreśla, że prawo UE dotyczące należytej staranności powinno być elementem szerszego i komplementarnego podejścia zmierzającego do zlikwidowania podstawowych źródeł konfliktów i słabości, a jego uzupełnienie powinny stanowić programy pomocy rozwojowej dotyczące takich kwestii, jak zarządzanie i reforma sektora bezpieczeństwa, a ich celem powinno być rozwijanie zdolności władz i społeczności lokalnych do zrównoważonego gospodarowania zasobami naturalnymi, z korzyścią dla lokalnej populacji;

48. wzywa UE do wspierania rozwoju zdolności w krajach rozwijających się zasobnych w minerały oraz do tworzenia programów zaopatrzenia wolnych od konfliktów;

49. wzywa kraje rozwijające się do wdrożenia prawa krajowego w zakresie należytej staranności oraz do zawarcia należytej staranności, w formie określonej przez OECD, jako wymogu w krajowym kodeksie górniczym;

50. wzywa ESDZ do pobudzenia dialogu z kluczowymi krajami partnerskimi (np. Chinami, Japonią, Brazylią, Indiami i Republiką Południowej Afryki) w sprawie znaczenia politycznych strategii handlowych, które przestrzegają w ogólności zasady „obowiązku ochrony”, a szczególnie wytycznych ONZ i ram OECD;

51. wzywa państwa członkowskie do dostarczenia europejskim przedsiębiorstwom wytycznych dotyczących strategii ograniczania ryzyka podczas prowadzenia działalności na obszarach wysokiego ryzyka i ogarniętych konfliktem, tak aby pomóc tym przedsiębiorstwom w dalszym prowadzeniu działalności na takich obszarach, jeżeli leży to też w interesie lokalnych społeczności;

o

o o

52. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.
